

Att starta en förening

Att starta en förening

I den här broschyren kan du läsa om hur flera människor kan starta en förening tillsammans.

I en förening kan människor som har samma intresse träffas och göra något tillsammans.

I en förening kan ni till exempel idrotta eller sjunga i kör tillsammans.

Det finns regler för hur ni ska starta en förening och hur ni ska arbeta i en förening.

Du kan starta en förening om du vill spela bandy.

Innehåll

Så startar ni en förening	4
Det här ska personerna i styrelsen arbeta med	5
Ordförande	
Sekreterare	
Kassör	
Det här gör styrelsen tillsammans	7
Revisor	7
Valberedning	8
Stadgar	11
Vad föreningen ska göra	
Vara medlem i föreningen	
Årsmötet	
Välja styrelse och revisor	
Beslut på årsmöten	
Ändra i stadgarna	
När ni vill sluta vara en förening	
När ni är en del av en stor organisation	
Kallelse till möte	15
Föredragningslista	15
Protokoll	16
Söka pengar, stöd av kommunen	17
De här stöden kan föreningen söka	
Regler för att söka stöd	
Föreningar som inte kan söka stöd från Växjö kommun	
Växjö kommun kan kontrollera de föreningar som får stöd	
Fråga oss om ni vill veta mer	20

Så startar ni en förening

En förening ska ha en styrelse.
Styrelsen är de personer
som har ansvar för föreningen.
Minst tre personer ska vara med i en styrelse.
De ska vara en ordförande,
en sekreterare och en kassör.

Första gången ni träffas ska ni välja en styrelse
som har ansvar fram till ert nästa möte.
Det kallas en provisorisk styrelse.
Den provisoriska styrelsen ska förbereda
för nästa möte.

Ni kan välja fler personer till styrelsen.
Det kan vara en vice ordförande,
och en person som är ansvarig för
till exempel utbildningar.
Ni kan också välja en eller flera ersättare.
Ersättarna arbetar i styrelsen
när den vanliga styrelsen inte kan.

Det är lagom att vara 5 till 7 personer i en styrelse.
Om ni är fler personer
blir det svårt att samarbeta.

Ni behöver också ge föreningen ett namn.

Det här ska personerna i styrelsen arbeta med

Ordförande

Ordföranden leder styrelsens möten.

Ordföranden har ansvar för föreningens ekonomi och skriver på viktiga papper.

Ordföranden ska se till att det blir så som föreningen har beslutat.

När föreningen har kontakt med andra, är det ordföranden som är kontaktperson. Det kallas att ordföranden för föreningens talan.

Sekreterare

Sekreteraren skriver vad föreningen säger på sina möten.

Sekreteraren skriver också den information som medlemmar eller andra behöver. Det kan vara brev till kommunen till myndigheter eller till andra föreningar. Sekreteraren skriver information till medlemmar om att det ska vara möten. Det heter att föreningen utfärdare en kallelse till möte.

Sekreteraren ansvarar för att alla viktiga papper sparas på ett säkert vis. Det kan till exempel vara protokoll från möten eller kvitton och fakturor.

Om föreningen har en tidning för sina medlemmar brukar sekreteraren ansvara för tidningen.

Sekreteraren skriver varje år en verksamhetsberättelse, där föreningen berättar vad den har gjort under året.

Kassör

Kassören har ansvar för föreningens pengar. Kassören ska se till att föreningens medlemmar betalar medlemsavgift.

Kassören skriver föreningens bokföring som visar hur föreningen använder sina pengar.

Det är också kassören som har ansvar för att söka stöd, pengar.

Om föreningen behöver betala räkningar är det kassören som gör det.

Kassören har också hand om medlemsregistret, en lista på vilka personer som är medlemmar i föreningen.

Om föreningen har försäkringar är det kassören som sköter försäkringarna.

Kassören skriver varje år ett förslag till budget. Budgeten beskriver hur föreningen ska använda sina pengar.

När föreningen ska skriva en förvaltningsberättelse är det kassören som skriver ett förslag på hur förvaltningsberättelsen ska se ut.

Om föreningen har värdepapper är det kassören som har ansvar för värdepappren. Exempel på värdepapper är aktier eller fonder.

Kassören har också ansvar om föreningen ordnar ett lotteri, eller en liknande tävling.

Det här gör styrelsen tillsammans

Styrelsen arbetar tillsammans med att planera föreningens arbete, hur föreningen ska ha sina aktiviteter.

Hela styrelsen arbetar också tillsammans med att göra föreningens arbete bättre. Styrelsen kan arbeta med att få fler ledare, mer pengar till verksamheten, fler medlemmar eller bättre lokaler och anläggningar att vara i.

Även om personerna i styrelsen har olika arbetsuppgifter har de gemensamt ansvar för hela styrelsens arbete.

När det är årsmöte är en av frågorna på mötet om medlemmarna ger styrelsen ansvarsfrihet. Det betyder att styrelsen får ansvar att på egen hand klara sina arbetsuppgifter.

Revisor

Styrelsen ska ha minst en revisor. Det kan vara bra att ha två revisorer, en ordinarie och en som är med om den ordinarie revisorn inte kan.

Det är viktigt att välja en revisor som kan mycket om ekonomi och bokföring.

Revisorn kontrollerar hur föreningen använder sina pengar och att föreningen har en riktig bokföring.

Varje år skriver revisorn en revisionsberättelse.

En förening kan arbeta med att göra konserter.

Där står det att revisorn har kontrollerat hur föreningen har använt sina pengar och om föreningen har använt pengarna på ett bra sätt eller inte.

Det står också om revisorn tycker att styrelsen har gjort ett bra arbete eller inte och om styrelsen ska få ha ansvar för föreningen också i fortsättningen.

Det är bra om revisorn är med på föreningens styrelsemöten.

Valberedning

Årsmötet väljer personer som ska vara valberedning. Personerna i valberedningen ska ge förslag på vilka personer som ska vara med i en ny styrelse när föreningen ska byta styrelse. En förening väljer styrelse på föreningens årsmöte.

Det är viktigt att valberedningen föreslår både kvinnor och män, unga och gamla och nya och gamla medlemmar. Då kan styrelsen arbeta för alla slags medlemmar i föreningen.

Men det behöver inte vara nya personer i styrelsen varje år. I föreningens stadgar, regler står det hur lång tid en person får vara med i styrelsen.

Valberedningens arbete direkt efter årsmötet

När föreningen har haft sitt årsmöte ska valberedningen träffas och prata om sitt arbete.

Gick det bra att hitta personer att föreslå till styrelsen?
Kan valberedningen arbeta på ett annat vis för att bättre hitta personer som passar att vara med i föreningens styrelse?

Sedan gör valberedningen en plan för hur de ska sköta sina uppgifter under verksamhetsåret. Valberedningen ska prata med styrelsen om planen.

Valberedningens arbete under verksamhetsåret

För att valberedningen ska kunna föreslå personer som passar för olika uppdrag i föreningen är det bra om valberedningen är med på föreningens olika möten.

Valberedningen kan turas om att vara med på mötena.

Valberedningen kan ge föreningen förslag på om föreningen behöver bilda grupper, utskott som arbetar med till exempel att skaffa fram sponsorpengar. Sponsorpengar är bidrag företag kan ge till föreningen.

Innan föreningen startar en ny grupp, ett utskott ska årsmötet först säga ja till en sådan grupp.

Valberedningen ska också hjälpa personer som är nya i styrelsen så att de lär sig hur en styrelse arbetar. Om någon person i styrelsen behöver utbildning ska valberedningen hjälpa till att föreslå utbildning som passar.

Ibland behöver personer extra stöd för att klara arbetet i styrelsen på ett bra vis. Valberedningen ska se till att de personer som behöver stöd får det.

Valberedningens arbete före årsmötet

I god tid före årsmötet ska valberedningen prata om vad de har sett och hört på föreningens möten. Sedan ska de ge förslag på vilka personer som kan vara med i styrelsen nästa år. Det är viktigt att valberedningen träffar de personer som de tycker passar i föreningens styrelsen och pratar om hur det är att vara med i styrelsen.

Att vara med i en styrelse tar mycket tid. Har personen tid och intresse för arbetet i styrelsen?

Valberedningen berättar på årsmötet vilka förslag de har på personer som ska vara med i styrelsen.

Stadgar

Vad föreningen ska göra

En förening ska ha skrivna regler som kallas stadgar.

I stadgarna står det vad föreningens ska göra.
I stadgarna står det också vad föreningen heter.

Vara medlem i föreningen

I stadgarna ska det stå hur en person blir medlem i föreningen.
I stadgarna ska det också stå vad medlemmarna har rätt till och vad de måste göra.
Det ska också stå vad som händer när en medlem inte följer stadgarna.

Om föreningens medlemmar betalar en avgift till föreningen ska det stå i stadgarna hur föreningen gör för att bestämma hur stor avgiften ska vara.

Årsmötet bestämmer hur stor avgiften ska vara.
Det ska också stå i stadgarna hur föreningen gör om de vill ändra på hur mycket medlemmarna ska betala i avgift.

I stadgarna ska det stå vilket som är föreningens verksamhetsår.
Verksamhetsåret brukar börja när föreningen har haft sitt årsmöte.
Verksamhetsåret behöver inte börja i januari.

Ett räkenskapsår är alltid 12 månader.
Räkenskapsåret kan vara detsamma som verksamhetsåret, men måste inte vara det.
Räkenskapsåret kan börja 1 januari, 1 maj, 1 juli eller 1 september. 11

Du kan starta en förening om du vill dansa.

Årsmötet

En förening ska ha årsmöte varje år.

I stadgarna står det regler om årsmötet.

Alla föreningens medlemmar får komma på årsmöte.

När årsmötet börjar ska alla som är där svara på dessa frågor:

Har alla personer fått veta att det ska vara årsmöte?

Vilka personer är med på mötet?

Säger alla ja till de frågor som man ska tala om på mötet?

Sedan ska årsmötet välja ordförande, sekreterare och justeringsmän för årsmötet.

Justeringsmännen ska läsa igenom protokollet efter årsmötet och se till att allt det som årsmötet har talat om finns med i protokollet.

På årsmötet ska styrelsen berätta om vad föreningen har arbetat med under året som gått.

Styrelsen läser upp revisorns berättelse, revisionsberättelsen.

Där står det att revisorn har tittat på hur föreningen har använt sina pengar.

Revisorn säger om han eller hon tycker att föreningen har använt sina pengar på ett bra sätt eller inte.

Om medlemmarna på årsmötet tycker att styrelsen har gjort ett bra jobb,

får styrelsen fortsätta
att ha ansvar för föreningen.

Medlemmarna på årsmötet
väljer också styrelse och revisor för nästa år.

Välja styrelse och revisor

I stadgarna ska det stå
hur många personer
som ska vara med i styrelsen.
Det ska också stå
hur lång tid styrelsen ska arbeta.
Det ska också stå
hur revisorn ska arbeta
och hur föreningen väljer revisor.

Beslut på årsmöten

Stadgarna ska säga
hur medlemmarna på årsmötet beslutar.

Det ska också stå i stadgarna
hur medlemmarna ska göra
när de ska rösta om en fråga.

Man kan rösta med att räkka upp en hand.
Då räknar årsmötet
hur många som räcker upp sin hand.
Alla kan se hur du röstar.
Detta kallas öppen omröstning.

Man kan rösta med små papperslappar.
En person samlar ihop papperslapparna
och räknar dem.
Då kan inte alla se vad du röstar på.
Detta kallas sluten omröstning.

Ändra i stadgarna

Stadgarna ska beskriva
hur föreningen ändrar föreningens stadgar.
De flesta medlemmarna,
vanligen 2 av 3 medlemmar,
måste säga ja till att ändra i stadgarna.

När ni vill sluta vara en förening

Det ska finnas stadgar som beskriver
vad ni ska göra
när ni inte vill ha kvar er förening.

Ofta står det i stadgarna, reglerna
att minst 2 av 3 personer,
alltså minst två tredjedelar av medlemmarna
röstar för att ni inte ska ha kvar er föreningen.

Ofta står det också
att ni måste rösta på två årsmöten efter varandra
för att sluta vara en förening.
Det ska också stå vad ni gör med de pengar
som finns kvar i föreningen,
om ni slutar att vara en förening.

När ni är en del av en stor organisation

Är er förening del av en stor organisation
är det bra om ni pratar
med den stora organisationen
innan ni skriver era stadgar.
Kanske finns det regler
som ni måste ha med
om ni ska tillhöra den stora organisationen.

Kallelse till möte

Innan en förening har ett möte ska alla som ska vara med på mötet få en kallelse till mötet.

På kallelsen ska det stå vilken förening som har möte. Det ska också stå vilka personer som har fått kallelse till mötet och i vilken lokal mötet ska vara.

På kallelsen ska också stå när mötet börjar och hur länge mötet ska vara.

Det ska stå vilka frågor man ska prata om på mötet. På kallelsen ska det också stå vem man ska tala med när man inte kan komma på mötet.

Växjö stadsbibliotek lånar ut lokaler för möten.

Kallelsen ska komma senast en vecka före mötet.

Föredragningslista

Tillsammans med kallelsen är det bra att skicka med en föredragningslista till alla som ska vara med på mötet.

På föredragningslistan står alla de frågor som ni ska tala om på mötet.

Protokoll

På varje möte ska en sekreterare skriva ned vad ni talar om och vad ni beslutar. Det sekreteraren skriver kallas protokoll.

När revisorerna kontrollerar hur styrelsen har skött sitt arbete tittar de på styrelsens protokoll.

Protokollen är också bra att spara ifall ni vill ta reda på vad föreningen gjorde för länge sedan.

Det här ska alltid finnas med i ett protokoll:

Vilka personer var med på mötet?
Vilken sorts möte det har varit, till exempel styrelsemöte, möte med arbetsgrupp eller möte med ungdomsavdelningen. Protokollet ska också ha ett nummer eller ett datum. De ska vara numrerade i följd, så att ni lätt kan följa ordningen på protokollen. De personer som var med på mötet ska skriva sina namn på protokollet. Om ni använder lösa blad ska ni skriva namn på varje sida av protokollet. När du skriver ett protokoll är det bra att skriva på lättläst svenska. Då kan fler personer läsa och förstå vad som står i protokollet.

Sekreteraren skriver ner vad föreningen beslutar på mötet.

Söka pengar av kommunen

Föreningar som har verksamhet för barn och ungdomar i Växjö kommun kan söka pengar hos kultur- eller fritidsnämnden. Det kallas att söka stöd.

De här stöden kan föreningen söka:

Verksamhetsstöd
Schablonstöd
Lokalkostnadsstöd
Ledarutbildningsstöd
Investeringsstöd
Stöd till särskilda insatser eller projekt.

Regler för att söka stöd

För att föreningen ska få stöd ska föreningen vara med i en riksorganisation och följa de här reglerna:

Föreningen ska arbeta demokratiskt. Det betyder att alla människor får vara med i föreningen och att alla medlemmar också får vara med och bestämma i föreningen.

Föreningen ska ha stadgar. Stadgarna ska finnas nedskrivna på papper och årsmötet ska ha sagt ja till stadgarna.

Föreningen ska ha haft ett årsmöte. Årsmötet ska ha sagt ja till verksamhetsberättelsen, till den ekonomiska redovisningen, till policydokument och till revisionsberättelsen.

Ett policydokument är skrivna texter som förklarar hur föreningen ska arbeta med vissa frågor. Föreningar som söker stöd ska ha policydokument om:

Etik, mobbning och rent spel,
regler om hur vi ska vara mot varandra och hur vi ska följa de regler som finns exempelvis för en idrott.

Jämställdhet och integration,
regler som beskriver att alla får vara med på lika villkor. Föreningen ska arbeta för att kvinnor och män har samma värde och för att personer från andra länder får vara med som alla andra.

Alkohol, doping och droger,
regler som förklarar att alkohol, doping och droger är förbjudet.

Alla personer som är mellan 5 år och 20 år och som vill vara med i föreningen ska få vara med i föreningen. Föreningens verksamhet ska vara öppen för alla.

Minst 10 personer som är mellan 5 år och 20 år ska vara med i föreningen. Föreningen ska ha ett medlemsregister där det står vilka som är medlemmar.

Föreningen ska ha aktiviteter för sina medlemmar den mesta tiden på året.

Minst 15 gånger på ett år ska föreningen ha sådana aktiviteter som ger föreningen rätt att få bidrag.

Läs i vår broschyr om att söka stöd

I broschyren Stöd till fritidsverksamhet för ungdomar i Växjö kommun

kan du läsa mer om vilka stöd din förening kan söka.

Broschyren finns på lättläst svenska.

Föreningar som inte kan söka stöd från Växjö kommun

Om en förening får stöd till sin ungdomsverksamhet från en annan nämnd inom kommunen kan föreningen inte få stöd också från kultur eller fritidsnämnden.

Föreningar som tjänar pengar på sitt arbete kan inte heller söka stöd från Växjö kommun.

Föreningar som arbetar på skoltid kan inte få stöd från Växjö kommun.

Växjö kommun kan kontrollera de föreningar som får stöd

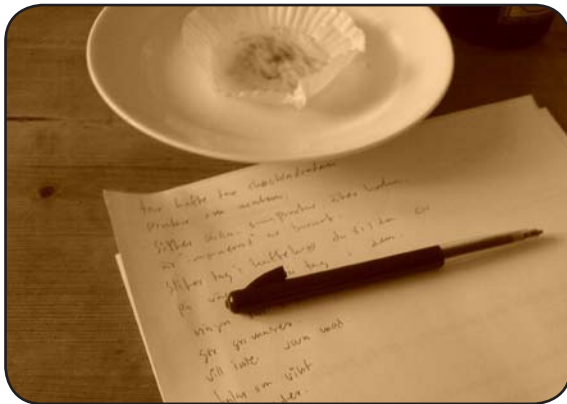
Kultur- och fritidsförvaltningen har rätt att kontrollera föreningar som de ger stöd till.

Därför ska föreningarna spara alla viktiga papper som handlar om föreningen i minst 5 år.

Fråga oss om ni vill veta mer

Ni kan besöka kultur- och fritidsförvaltningen i Växjö kommun.
Vi finns på Västergatan 15 i Växjö.

Ni kan också ringa oss
på telefonnummer 0470-410 00
eller e-posta oss på kultur-fritid@vaxjo.se

Uppåten fika och protokoll från ett möte.